

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 282/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária UHAL s.r.o., Š. Moyzesa 9877/43, Zvolen, proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení aj s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ďalej podľa čl. 46 ods. 2 a 4 ústavy, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 51 ods. 1 ústavy a čl. 144 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 13 dohovoru a podľa čl. 4 ods. 1 a 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) uznesením okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025.

2. Sťažovateľ bol v konaní okresného riaditeľstva Policajného zboru ČVS: ORP-178-VYS-ZV-2022 trestne stíhaný pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. Trestné stíhanie vedené proti jeho osobe bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 2Pv 142/2022 z 3. februára 2023 zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a to na podklade dvoch vypracovaných znaleckých posudkov znalkyň z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie MUDr. Zuzany Kašperovej a Mgr. Oľgy Dianiškovej, ktoré potvrdili prítomnosť duševnej poruchy, resp. choroby sťažovateľa v čase pred spáchaním trestnej činnosti.

Následne v konaní o uložení ochranného opatrenia – ochranného liečenia ústavnou formou na podklade návrhu prokurátora okresnej prokuratúry boli v konaní pred okresným súdom sp. zn. 2Nt 4/2023 pribraté opätovne dve znalkyne z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie MUDr. Beáta Vranová Gašperová a Mgr. Vladimíra Čekelová a na podklade záverov ich znaleckého skúmania okresný súd uznesením sp. zn. 2Nt 4/2023 zo 16. apríla 2024 nariadil kontrolné znalecké skúmanie znaleckou organizáciou Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela Pezinok, Malacká cesta 63, Pezinok. Okresný súd v konaní o uložení ochranného liečenia vedenom pod sp. zn. 2Nt 4/2023 na podklade vykonaného znaleckého dokazovania zamietol návrh prokurátora okresnej prokuratúry na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou. V konaní okresného súdu sp. zn. 2Nt 4/2023 však zo znaleckého posudku znalkyne MUDr. Beáty Vranovej Gašperovej vyplynul záver o príčetnosti sťažovateľa v čase spáchania skutku vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, teda že sťažovateľ v čase spáchania skutku mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, svoje konanie ovládať, že je schopný chápať zmysel trestného konania a netrpí takou duševnou poruchou alebo chorobou, ktorá by túto schopnosť narúšala.

3. Na podklade výsledkov znaleckého dokazovania v konaní o uložení ochranného liečenia vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2Nt 4/2023 podal prokurátor okresnej prokuratúry návrh na povolenie obnovy konania v právoplatne skončenej trestnej veci vedenej na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 2Pv 142/2022, v rámci ktorého okresný súd uznesením sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024 rozhodol podľa § 394 ods. 3 Trestného poriadku o povolení obnovy konania a krajský súd uznesením sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024.

4. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd v konaní o povolení obnovy konania, ako aj krajský súd v sťažnostnom konaní postupovali nezákonne a protiústavne, keď návrhu prokurátora okresnej prokuratúry vyhovel, keďže prihliadali na výsledky znaleckého skúmania vykonaného mimo pôvodného trestného konania, ktoré predstavuje iba „*odlišný odborný názor na tú istú skutkovú otázku.*“, navyše aj s nesprávnym označením Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela Pezinok ako znaleckého ústavu, pričom nemocnica takým ústavom nie je. Podľa názorovej optiky sťažovateľa účelom inštitútu obnovy konania „*nie je revízia pôvodného konania a náprava jeho prípadných chýb, na to slúžia riadne opravné prostriedky*“, keďže „*Ak by sme pripustili, aby si ktokoľvek (obhajoba alebo obžaloba) mohol po skončení trestného konania z akéhokoľvek dôvodu dať vyhotoviť nový znalecký posudok, ktorý bude síce rovnocenný so znaleckým posudkom vyhotoveným v trestnom konaní, ale bude ponúkať iný pohľad na rozhodujúcu otázku v trestnom konaní (lebo len taká môže byť predmetom povolenia obnovy konania), tak by každý návrh na povolenie obnovy konania mal byť akceptovaný a obnova konania povolená.*“. Pokiaľ teda bolo v pôvodnom trestnom konaní pristúpené k vykonaniu znaleckého dokazovania, s ktorého výsledkami sa v konečnom právnom posúdení veci prokurátor okresnej prokuratúry stotožnil bez následnej potreby ich overovania kontrolným znaleckým skúmaním a na jeho podklade aj pristúpil k zastaveniu vedeného trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, je zneužitím samotného účelu obnovy konania postup, pri ktorom „*na základe nového znaleckého posudku, ktorý je rovnocenný s pôvodným znaleckým posudkom a bol pritom vyhotovený na úplne iné účely (ochranné liečenie), bol tento posudok obžalobou účelovo využitý*

na prehodnotenie pôvodného znaleckého posudku a na obnovu trestného konania, ktoré zastavil práve prokurátor.“

5. Nosnú časť argumentácie sťažovateľ dopĺňa aj záverom o arbitrárnom postupe krajského súdu v sťažnostnom konaní, ktorý sa nevysporiadal s viacerými nastolenými otázkami, a to (i) námietkami znalkýň z pôvodného trestného konania týkajúcimi sa opakovaného psychiatrického posudzovania duševného stavu sťažovateľa, ktoré má/môže mať znehodnocujúci účinok na už raz odborne zistený znalecký skutkový základ, (ii) s otázkou, či znalecké závery z konania o uložení ochranného liečenia ústavnou formou môžu byť vôbec posudzované ako „*nový kvalifikovaný dôkaz odôvodňujúci obnovu trestného konania*“ vrátane (iii) zhodnotenia jeho reálneho kvalitatívneho prínosu k zmene už ustáleného skutkového stavu (verifikovaného už zisteným znaleckým podkladom) adresnou úvahou krajského súdu, ktorá bola (iv) nahradená len formálnym potvrdením rozhodnutia prvostupňového súdu s paušálnym záverom správnosti jeho záverov. Sťažovateľ je teda presvedčený o tom, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024, ako aj uznesenie krajského súdu sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025 „*nesplňa požiadavky riadneho, presvedčivého a zrozumiteľného odôvodnenia.*“, v dôsledku čoho sa domáha ich zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Primárnou a určujúcou obsahovou podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva sťažovateľa nebyť dvakrát trestne stíhaný pre ten istý čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby, a to aj v kontexte iných rozhodnutí podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku [čo v prípade sťažovateľa predstavovalo uznesenie prokurátora okresnej prokuratúry sp. zn. 2Pv 142/2022 z 3. februára 2023 o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku], ktoré malo byť porušené uznesením okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025, ktorými bolo rozhodnuté o povolení obnovy konania v právoplatne skončenej trestnej veci sťažovateľa vedenej na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 2Pv 142/2022. To má predstavovať zneužitie inštitútu obnovy konania v nadväznosti na rozhodovanie o uložení ochranného liečenia po zastavení trestného stíhania pre nepričetnosť, a to na prekonanie prekážky právoplatne rozhodnutej veci tak, aby sa neoprávnene revidovalo právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania ako chybné, avšak bez toho, aby bolo zrušené v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku primárne zameranom na chyby pôvodného rozhodovania. V tomto kontexte sú zo sťažovateľom označených referenčných ustanovení relevantné čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 4 ods. 1 a 2 protokolu č. 7 (ako zásady aj samostatné práva týkajúce sa zamedzenia dvojitého stíhania za ten istý trestný čin), a to zároveň v kontexte základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práva nebyť stíhaný inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon podľa čl. 17 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ sa v tejto súvislosti domáha vyslovenia porušenia aj ďalších práv uvedených v odseku 1 tohto odôvodnenia, ktoré však nekorešpondujú s podstatou jeho námietok, na druhej strane v prípade ich opodstatnenosti by neboli na vyhovie ústavnej sťažnosti potrebné (oproti ustanoveniam označeným v predchádzajúcej vete).

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. Judikatúrne východiská všeobecne:

8. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Zároveň každý má teda právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), alebo ktorých závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

10. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom.

II.2. Judikatúrne východiská pri obnove konania:

11. Vo všeobecnom ponímaní inštitút obnovy konania predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci znovu konať a rozhodovať vo veciach, ktoré už boli právoplatne rozsúdené. Obnova konania slúži predovšetkým na nápravu nesprávnych skutkových zistení na základe nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré nebolo možné v pôvodnom konaní použiť (II. ÚS 161/2012, IV. ÚS 578/2020).

12. V konaní o povolenie obnovy konania (*iudicium rescindens*) podľa Trestného poriadku príslušný všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale posudzuje otázku, či nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v spojení s dôkazmi už vykonanými môžu odôvodniť iné rozhodnutie vo veci, než ktoré bolo skôr vydané. Rovnako tak nie je účelom konania o povolenie obnovy konania posudzovať vinu odsúdeného (III. ÚS 406/2014, II. ÚS 111/2015).

13. Konanie o povolenie obnovy konania teda pozostáva zo skúmania prípustnosti návrhu a skúmania odôvodnenosti návrhu. Súd tak najskôr skúma formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania (§ 399 ods. 1 Trestného poriadku), ďalej sa musí zaoberať tým, či navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí Trestným poriadkom predpokladané dôvody na povolenie obnovy konania, a konečne skúma odôvodnenosť návrhu, t. j. či sú uvádzané skutočnosti a dôkazy spôsobilé na to, aby bolo v obnovenom konaní možné dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci (§ 394 Trestného poriadku; II. ÚS 111/2015).

14. Pri posudzovaní odôvodnenosti návrhu na povolenie obnovy konania príslušný súd skúma, či sú navrhovateľom označené nové skutočnosti alebo dôkazy spôsobilé zabezpečiť mu v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie. Potenciál takto novo predkladaných skutočností alebo dôkazov nemožno hodnotiť izolovane, ale je potrebné ich hodnotiť vo vzťahu ku skutočnostiam a k dôkazom, na základe ktorých súd ustálil skutkové zistenia v pôvodnom konaní. Treba však zároveň zdôrazniť, že hodnotenie spôsobilosti označených skutočností alebo dôkazov sa má pohybovať v rovine pravdepodobnosti. Podmienkou na povolenie obnovy konania nie je absolútna istota, že novo tvrdené skutočnosti alebo dôkazy nepochybne povedú ku skutkovým zisteniam odlišným od pôvodného konania (III. ÚS 406/2014). Možnosť takého záveru musí byť na druhej strane reálna, nielen hypotetická.

II.3. Uznesenie okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024:

15. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy alebo iné orgány verejnej moci. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným

súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným všeobecným súdom alebo iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

18. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3Nt/30/2024 z 11. decembra 2024 riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Vzhľadom na toto zistenie ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.4. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a základného práva nebyť stíhaný inak ako zo zákonných dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení so zásadou *ne bis in idem* podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 4 ods. 1 a 2 protokolu č. 7 uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/28/2025 zo 4. marca 2025:

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

21. Ústavný súd v prvom rade vo všeobecnej rovine poukazuje na to, že v konaní o povolení obnovy konania nie je povinnosťou konajúcich súdov *a priori* prijať sťažovateľom ponúknuté dôkazy a osvojiť si ich vyhodnotenie z pohľadu sťažovateľa, povinnosť konajúcich súdov sa obmedzuje len na posúdenie závažnosti, resp. kvality týchto dôkazov a následnú formuláciu odpovede, prečo tieto dôkazy považujú/nepovazujú za také, ktoré by spĺňali parametre tzv. nového dôkazu predvídaného § 394 ods. 1 Trestného poriadku (I. ÚS 202/2015, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS IV. ÚS 118/2022, IV. ÚS 395/2022).

22. Sťažovateľovi by bolo primárne možné dať za pravdu v základe jeho námietkových téz (rozdielny účel obnovy konania oproti dovolaniu v kontexte podmienok na ich úspešnú iniciáciu).

Ústavná sťažnosť však opomína relevantnú okolnosť explicitne uvedenú v napadnutom uznesení krajského súdu, ktorá napĺňa atribút dôkaznej novoty vo vzťahu k podmienkam obnovy konania pôvodne zastaveného (v prípravnom konaní) pre nepríčetnosť sťažovateľa ako páchatel'a (v procesnom postavení obvineného).

23. Ide o disponovanie znalcami v konaní o uložení ochranného liečenia novozískanými (po zastavení trestného stíhania) poznatkami o duševnom stave sťažovateľa čerpanými z podkladov „z hospitalizácie obvineného v psychiatrickej nemocnici v Kremnici a ambulantnej psychiatrickej liečby, ktoré mohli v podstatnej miere ovplyvniť výsledky znaleckého skúmania v konaní o návrhu na uloženie ochranného psychiatrického liečenia.“ (s. 4 druhý odsek napadnutého uznesenia krajského súdu). V konaní o uložení ochranného liečenia, v ktorom došlo k novému znaleckému dokazovaniu reflektujúcemu kritické poznatky, pritom bolo obligatórnym zákonným dôsledkom skoršieho zastavenia trestného stíhania, nemožno preto hovoriť o akomkoľvek účelovom zneužití tohto konania na vyvolanie obnovy pôvodného konania v neprospech sťažovateľa. Rovnako platí, že evidentne nie je možné pri posudzovaní duševného stavu dotknutej osoby a jeho vývoja oddeliť otázky odborného podkladu pre alternatívu súdom aktuálne zvažovaného uloženia ochranného liečenia a pri pozitívnom závere o tejto otázke jeho formy (ústavné, ambulantné) od tých otázok, ktoré sa odborne týkajú právneho posúdenia príčetnosti páchatel'a v čase spáchania činu ako predmetu pôvodného konania.

24. Z toho potom vyplýva, že za nové dôkazy o relevantných skutočnostiach pre obnovu konania (pri príčetnosti/nepríčetnosti páchatel'a ide o samotnú podstatu rozhodovania o vine ako prvotný predpoklad jej uznania alebo, naopak, jej negácie) môžu byť uznané dotknuté znalecké posudky aj v prípade, ak nejde o „kontrolný“ posudok znaleckého ústavu. Ako opäť krajský súd správne uviedol, „bude práve predmetom konania po povolení obnovy konania, posúdiť tento podstatný rozpor znaleckých záverov, a to postupom podľa § 147 Trestného poriadku, teda pribratím znaleckého ústavu, za účelom osobitného vedeckého posúdenia a preskúmania posudkov znalcov v pôvodnom konaní a v konaní o návrhu na uloženie ochranného psychiatrického liečenia.“ (s. 4 druhý odsek napadnutého uznesenia krajského súdu ako reakcia na námietku sťažovateľa o nezákonnom postupe pri povolení obnovy konania, keď závery znalcov v pôvodnom konaní skúmal znalec na rovnakej odbornej úrovni v inom konaní, a to s odlišným pohľadom na predmetnú trestnú vec). Nie je možné považovať za excesívny (na úrovni ústavnej neudržateľnosti) záver, že práve dokazovanie posudkom ústavu bude aktuálne (až) v obnovenom konaní, v ktorom jedine môže dôjsť buď k (obsahovému) potvrdeniu riešenia kritického aspektu v pôvodnom konaní, alebo k revízii skoršieho záveru o trestnej zodpovednosti páchatel'a. Obnova konania len umožní také rozhodovanie, ak je relevantne preukázaná jeho aktuálnosť (možnosť, teda nie fixácia záveru v zmysle § 394 ods. 2 Trestného poriadku, že podmienky na zastavenie trestného stíhania tu neboli). Rovnako neobstojí obsahové napádanie znaleckého dokazovania v konaní o uložení ochranného liečenia a jeho neúplnosti, keďže pôjde o novo nastolené otázky v obnovenom konaní, ktoré za daných podmienok nemožno predsúvať do konania o povolení obnovy konania. Finálne preto procesná bariéra tvrdená sťažovateľom neexistuje, keďže splnenie podmienok na obnovu konania odstraňuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku v kontexte druhej vety čl. 50 ods. 5 ústavy a odseku 2 čl. 4 protokolu č. 7, aj keď nejde o revidovanie pôvodného rozhodnutia v konaní o zrušení právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa Trestného poriadku (ako mimoriadnom opravnom prostriedku). Zákaz dvojitého

stíhania teda nie je porušený, a to ani v ponímaní základného práva na súdnu ochranu, resp. na výlučne zákonné stíhania a práva na spravodlivý proces.

25. Je treba dodať, že ústavný súd dôsledne neverifikoval podklad údajov uvedených v skôr označených a s nimi súvisiacich pasážach odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, pretože to nie je jeho úlohou. Ústavný súd nenahrádza všeobecný súd a pri svojom prieskume nerieši kauzu, ale preskúmava výlučne ústavnú udržateľnosť sťažovateľom atakovaného rozhodnutia (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 399/2022 zo 6. septembra 2022 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 83/2022).

26. Keďže, ako z prezentovaných úvah vyplýva, napadnuté uznesenie krajského súdu nie je v sťažovateľom namietaných záveroch (čiastkových a v nadväznosti na to ani vo výslednom rezultáte) excesívne alebo arbitrárne, a teda ústavne neudržateľné, bola ústavná sťažnosť sťažovateľa pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny v spojení so základným právom nebyť stíhaný inak ako zo zákonných dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení so zásadou *ne bis in idem* podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 4 ods. 1 a 2 protokolu č. 7 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.5. Namietané porušenie čl. 46 ods. 2 a 4 ústavy, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 51 ods. 1 ústavy a čl. 144 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

27. Právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru má sekundárnu, resp. akcesorickú povahu a jeho aplikovateľnosť je previazaná s aspoň obhájitelným tvrdením (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (rozhodnutia vo veci *Silver* a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, *Boyle a Rice* proti Spojenému kráľovstvu z 27. 4. 1988, séria A, č. 131; III. ÚS 38/05, III. ÚS 24/2010, II. ÚS 99/2011, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 241/2019). Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel pri prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k porušeniu práva na spravodlivý proces v uvedených súvislostiach, nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 13 dohovoru. Účinným prostriedkom nápravy v procesnom ponímaní pritom bola sťažnosť podľa Trestného poriadku, keď účinnosť (efektívnosť) takého prostriedku nie je definovaná úspechom sťažovateľa v konaní. Samozrejme, prostriedkom nápravy je aj ústavná sťažnosť, ktorú sťažovateľ podal.

28. Sťažovateľ namietal aj porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, ktorý sa vecne vzťahuje na prieskum rozhodnutí súdov v rámci správneho súdnictva, čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom sťažovateľ nekonkretizoval, porušenie ktorého z tam uvedených viacerých samostatných práv namieta [splnenie zákonnej podmienky konania podľa § 123 ods. 1 písm. d) v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde], čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, čo sťažovateľ taktiež žiadnym spôsobom argumentačne nezrejmuje, ale len mechanicky namieta ich porušenie [splnenie zákonnej podmienky konania podľa § 123 ods. 1 písm. d) v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom navyše základné právo na rovnosť účastníkov konania je obsahovo obsiahnuté už aj v garanciách vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy]. Článok 51 ods. 1 ústavy a čl. 144 ústavy nemajú povahu samostatného práva a ich porušenie sťažovateľ opätovne žiadnym spôsobom nezrejmuje,

ale len mechanicky označuje [splnenie zákonnej podmienky konania podľa § 123 ods. 1 písm. d) v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

29. V súhrne ústavný súd odmieta túto časť sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti taktiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde a z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu